

SANT FRANCESCH

Avuy, estimats llegidors, es la meva pobre ploma la que te de parlarvos desde la FULLA SERÁFICA y no, pobre de mí, en un de sos números usuals, sino en el que dediquém al gran Patriarca d' Assís, nostre Seráfich Pare St. Francesch.

A la veritat, acceptada la comanda, y pera dir qualque cosa, he rellegit la vida de St. Francesch y he quedat més confós que avans de llegirla; perque m'he trovat tant petit enfront d' un home superior y tant curtes mes facultats pera parlar d' un Sant que's presenta com un gegant de colossal figura, com un esprit d' orde superior, que al deixar de llegir y trovarme enrotllat de les miseries d' aquesta vida, dels homens d' avuy en dia ab les seves

passions que'ls empetiteixen, ab els seus egoismes que pertorban sas inteligencies, he quedat esmaperdut y no he trovat materia per aqueix article, quant tanta podria trovarsen y tant se podria parlar considerant á St. Francesch baix diferents punts de vista.

¿Havéu llegit may la vida del Serafi d' Assís? Vos la recomano. Llegiula y veuréu un home que també sent el foch abrusador de les passións, que també sent contrarietats y sofreix desenganys, pero que domina tant completament y subjecta de tal manera la carn al esprit, que ja no queda un home com els demás homens, sino que, apareix

més be l'home tal com sortí de les mans del Criador, dominant els elements y á les mateixes besties, l'home senyor y dominador del mon.

Y resulta que St. Francesch estima lo que 'l mon aborreix y aborreix lo qu'aquest estima, perque l'home d'avuy está deformat per les sues passións y no es lo que deuría esser.

¿Ahont son avuy els grans caràcters? ¿Ahont els grans homens?

Tot s'arrastra per la terra miserable. Tot se subjecta á materia vil. Si estudiem lo que 'n diuhen grans homens els trovarém dominats per passións baixes y rastres. Els qu'ayman la bellesa sols trovan l'hermosura del fanch. Els que cerquen l'art sols troven la forma material. Els que desitjan amistat sols se gaudeixen de l'amistat dels rics y dels poderosos.

Llegiu, terciaris, la vida de St. Francesch, perque nosaltres, fills de tal pare, tampoch ens assemblém á éll. ¿No havéu sentit més de una vegada: tal rey, tal compte, tal senyor, son terciaris? ¿Qué vol dir aixó sino que també 'ns enlluerna la grandesa del fanch?

Gaudimnos sols de que sien terciaris els homens justos y rectes, sien pobres ó sien rics, sabis ó ignorants. Gaudimnos sols de que sien terciaris els mellors entre 'ls ciutadans perque tot lo demés es embalatje, tot lo demés es tant sols la capsa y lo essencial es lo que 's tanca á dintre.

Llegiu, donchs, terciaris, la vida de St. Francesch y inspireuvos en la mateixa y aixís estalviaréu á ma pobre ploma de dirvos lo que no es capassa de dir y d'escriurer lo qu'está reservat á plomes mes ben trempades.

JOSEPH MATÓ CARBONELL,
TERCIARI.

DESPRÉS DEL ROMIATGE

Ja s'es fet el romiatge dels Terciaris catalans á la Mare de Deu de Montserrat; l'èxit, com hauréu pogut veurer els que hi ereu, ha sigut tant grandióss qu'ha superat á tots els nostres optimismes. La premsa n'ha donat á tothom un compte detallat, com ho fa també avuy la FULLA SERÁFICA pera 'ls seus llegidors.

¿Y que'n queda del nostre romiatge? Aquell programa que fa poch dies anava de má en má, ja no existeix, ha quedat destruhit de tant rebregarse per les butxaques ó ha perdut la seva actualitat. Una cosa 'n resta, no obstant, la forsa de la llevor, que llaurada en terra tant ben assahonada, dintre de poch se convertirá en vida per l'organisme de totes les Terceres Ordres del P. St. Francesch á Catalunya.

Al veurer aplegades en la montanya santa de Montserrat á quasi totes les Ordres Terceres de Catalunya, jo pensava: veus aquí dos dels principals factors que de centuries venen formant ó educant el caràcter del poble catalá: la Mare de Deu de Montserrat y l' Ordre Seráfica.

Les artistiques pintures del Cambril de Montserrat, les petjades de les generacions qu' han anat desfilant pèls peus de llur Imatge veneranda, els adagis que fan referencia ab aquell sant lloch... tot plegat ens diu prou clar si es íntima la relació entre 'l poble catalá y la Verge de Montserrat.

L' Ordre Seráfica també hi está íntimament lligada ab l' historia de Catalunya. ¡Llástima que 'm falti temps y espay pera estampar aquí alguns dels molts documents que fins are vivien en l' oblit en els nostres arxius, majorment els del arxíu de la Corona d' Aragó! La *Revista de Estudios Franciscanos* els ve publicant; tots ells son una confirmació de lo qu' estich dihent. Ademés, donéu una mirada general per les poblacions de Catalunya, y quan vos trovéu devant d' aquells grans edificis, uns mitj enrunats, altres convertits en quartels, presóns y hospitals, sapiguéu que la major part foren convents nostres, hont els nostres avant-passats s' havían format en la virtut y en les lletres. ¡Y si n' era de sòlida aquella formació! L' entusiasme ab que 'ls nostres avis parlan encar de les coses Franciscanes, les seves costums morigerades, les Ordres Terceres que s' han aguantat malgrat les crisis sofertes á Catalunya, ens diuen ab molta eloqüencia que Catalunya ha viscut y s' ha format per la feconditat de la vida Seráfica qu' un dia rebérem del Reformador del sigle XIII.

Ara fa cinch anys que les Ordres Terceres s' aplegaren per primera vegada dalt del Montserrat, ab motiu d' inaugurar-se el Tercer Misteri de Dolor, y ¿sabéu quin fou el resultat d' aquell romiatge? Aixecarse, per de prompte, del ensopiment en que vivien la major part.

Avuy que Catalunya se redressa d' una manera tant prodigiosa, ¡ja ho crech si n' es de consolador veurer com les Ordres Terceres del P. St. Francesch trevallen pera reconquistar la seva dignitat! Aixó se ha notat de debó al reunirnos per segona vegada baix la presidencia de la nostra Moreneta. Allí hi hem rebut nova vida, d' allí ha sortit l' idea de la necessitat de reunir un Congrés de totes les Ordres Terceres de Catalunya pera que la seva obra sia més feconda.

¡A trevallar, donchs, fins que les Ordres Terceres tornin á influir, com els pertoca, en la vida religiosa y social de Catalunya!

Aquesta es l' impressió que n' ha quedat del según romiatge dels Terciaris cataláns á la Mare de Deu de Montserrat; no la deixéu morir.

FR. F. DE B.

UNA VISIÓ DEL SERÁFICH PARE

Gracies á la amabilitat del R. P. Director dels terciaris de Sarriá, podém avuy reproduhir l'hermosa estampa qual significat simbólich admirablement explicá lo gran terciari Verdaguer en los següents versos:

.....
Deu demana á Francesch una penyora
de son amor:—¿Qué us donaré—responli,—
si tot vos ho he donat? Sols tinch est hábit
puig mon cos y mon ánima son vostres.
—Escorcolla ton sí,—Deu li contesta.
Y 'n trau esbalahit, de una á una,
tres peces d'or, que Jesús pren y estotja.
Enlluhernat per l'esclatant misteri
de la bondat de Deu, Francesch s'hi enfonza
á sí y á las tres Ordres de qué es simbol.

MN. J. VERDAGUER,
Terciari de N. P. S. Francesch.

LA PREMPSA SERÁFICA

III.

A la llista del article anterior, podríam afegirhi les publicacions destinades a la propaganda antoniana de les quals podem citar además de les ja citades les següents: 1. *El Lirio de S. Antonio*, Lleyda.—2. *El Pan de los Pobres*, Bilbao.—3. *Echo des Grottes de St. Antoine de Padoue*, Brive.—4. *Echo du Sanctuaire de St. Antoine de Padoue*, Tarbes.—5. *Santo dei Miracoli*, la edició francesa.—6. *Mesaggero di S. Antonio*, Padua.—7. *Pane di San Antonio*, Panerolo.—8. *El Paduano*, La Pascua (Venezuela).—9. *La Voz de S. Antonio*, Santiago de Chile.—10. *Voce di S. Antonio*, Brozzi.—11. *Bollettino del pane di S. Antonio*, Cuneo.—12. *Bollettino dell' opera del pane di S. Antonio*, Mondovì.—13. *el de Asti*.—14. *Voz de S. Antonio*, Braga.—15. *La Charité*, Ath.—16. *la edició en flamench*.—17. *Annales de Saint Antoine de Padoue*.—18. *Annalen van den H. Antonius van Padua*, Bruselas.—19. *Revista Antoniana*, Barcelona.

Deixém de citar-ne d'altres perque no'n tenim notícies exactes; pero ab les dites fan ja un total de sobre setanta, pera qual llista 'ns ha sigut utilíssim el llibre titolat *Les Ordres religioses en el Periodisme Espanyol*, valió treball del Excm. Sr. D. J. P. Criado y Domínguez, respectable amich nostre, que mereix la gratitut dels catòlics per son treball.

Com indicavam en l'anterior article, volíam donar algunes notícies més sobre la prempsa a que 'ns referim pero hauria de ser allargant aquestes notes que son ja massa llargues y cansariem als amables llegidors de la FULLA SERÁFICA. Per lo tant preferim insertar a continuació un solt de *El Mensajero Seráfico* del Septembre del present any, que donará als nostres lectors la llista per nacions del número de publicacions francescans:

«En el movimiento iniciado por los buenos católicos en estos últimos tiempos contra la prensa impía y sectaria, no podía faltar el concurso de los hijos de San Francisco, que recibieron de su Seráfico Padre, como preciada herencia, el celo por la propagación de la fe y la salvación de las almas. Para llenar este objeto, y para demostrar á sus detractores que no son enemigos de la ciencia y cultura, publican los Franciscanos gran número de Revistas, cuyo catálogo inserta el *Acta Ordinis Minorum* en el número correspondiente al mes pasado. Según dicho catálogo, las Revistas escritas por los Franciscanos, esparcidos por todo el mundo, son *ciento veintidós*, ocupando el número 74 nuestra humilde publicación. De estas Revistas se publican veintiseis en Francia; veintiuna en Italia; diez en España; nueve en Bélgica; ocho en los Estados Unidos; seis en Alemania y en el Canadá; cuatro en Hungría y en Austria; tres en Inglaterra, en la Croacia y en Holanda; dos en Bosnia, en Colombia, en Helvecia, en Hibernia, en Polonia y en Portugal, y una en la República Ar-

gentina, en el Brasil, en Chile, en China, en Goritzia, en Puerto Rico y en la Silesia.

»Como se ve por el anterior extracto, España ocupa el tercer lugar en esta campaña de la Buena Prensa, que con tanto tesón y celo sostienen los Franciscanos en todas las naciones civilizadas»

J. M. GARGANTA, *terciari*.

CRÓNICA

La nostra «Fulla».—Podém assegurar á nostres lectors que la aparició y presentació de la FULLA SERÁFICA ha causat molt bon efecte entre 'ls Superiors Generals de la Ordre Caputxina á Roma, no sols per lo que ella es, sinó per les tendencies que representa y ve á fomentar entre 'ls Germans de la V. O. T. Lo Emm. Cardenal Vives tingué per ella, per sos autors y llegidors frases laudatories y d'encoratjament y lo Sant Pare 's va dignar benehirla juntament ab totes les empreses dels Menors Caputxins de la Província de Catalunya.

No cal dir que tant agradables noves, qu'hem rebut per conducte autorisadissim, ens animan mes y mes á seguir ab fe y constancia en la empresa comensada.

Acció seráfica.—Son varies les obres de que podríam donar compte que demostren plenament que les Ordres Terceres de Catalunya han entrat de plé en la acció social y religiosa. Deixant per altres números el parlar de les Escoles Dominicals de Barcelona y la Catequística de Manresa, podém avuy parlar dels nostres germans d' Igualada.

Degut á la iniciativa y constancia del R. P. Director d'aquella O. T. se pogué inaugurar, lo día 8 del mes passat, ab una lluida funció y numerosa professó la Confraria del Cordó Seráfich pera 'ls nens d' abdós sexes baix la protecció de la Divina Pastora y 'l Seráfich P. S. Francesch.

Per 'l entusiasme qu' ha despertat entre 'ls petits igualadins y la àmplia organizació que ha sapigut donarhi lo seu Director P. Eugeni de Barcelona son de esperar molts bons y práctichs resultats en la educació y formació dels futurs catòlics y ciutadants.

Tal volta un altre día podrém donar detalls y datos mes concrets d'aquesta obra pera que pugui esser imitada per els terciaris d' altres poblacions.

La Romeria.—En tots els seus actes s' hi descubria l' esperit de germanó signe característich de la V. O. T.; per aixó després de sentir la encoratjadora veu del apostol de la paraula, P. Frederich de Berga, un nuvol de flairoses oracions s' aixecá vers l' altar de la Verge y un miler de ¡Visca nostra Mare! s' escaparen dels llavis dels terciaris de 20 pobles de Catalunya entre 'ls quals hi estaven dignament representats els de Mahó (Menorca) en la persona del jove Prevere D. Bernardi Juanico. La Missa de Comunió general del día 22 que celebrá 'l M. R. P. Provincial dels Caputxins fou lluhidíssima puig en ella, després d' una fervorosa plática del P. Eugeni de Barcelona, per llarga estona estigueren repartint lo Pa Eucarístich cinch Ministres del altar, seguint mes tart la solemne missa que celebrá lo Rm. P. Abat del Monestir en la que predicá un sermó com tots els seus lo Rvnt. Dr. Francisco Mas, Director de la V. O. T. de Mataró. Sentim disposar de tant curt espay pera parlar de la professó á la Cova de la

Verge: al anar per descobrir la reixa del nostre Misteri, que es de lo millor que 's trova en aquell camí, semblava talment que 'l P. S. Francesch havia extés per aquelles montanyes un cordó de valerosos soldats disposats a defensarles de les profanacions de nostre sigle.

La vetllada que 's celebrá en els clautres del Monestir, resultá espléndida baix tots els punts de vista siguent un dels actes mes interessants de la Romeria. En ella hi estigué representada nostra O. T. y la FULLA SERÁFICA en lo discurs que'l senyor Fontfreda hi enviá explanant perfectament lo seu tema «La V. O. T. y la qüestió social: consideracions de caràcter especial: ensenyansa, beneficencia, etc.» Tothom sorti d'aquell acte, sadollat d'entussiasme y possehit de confortant optimisme respecte 'l pervindre de la O. T. á Catalunya.

Visita.—Agrahim moltíssim la que 'ns ha fet nostre confrare de Figueres, lo valent setmanari catòlich *La Defensa*. Gustosos admitim el cambi que 'ns ofereix y li agrahim les frases de saludo que 'ns dedica.

De propaganda.—La O. T. de Manresa ha editat un opúscol titolat *Vida de S. Francisco de Asis, dedicada especialmente á los hermanos de la V. O. T.* L'autor es el R. P. Fulgenci de Barcelona qui l'ha reduida á poques planes pera facilitar sa difusió entre 'ls terciaris del P. S. Francesch. En ella podran apendre aquell gran esperit que restaurá la societat del sigle XIII y ha de restaurar l'actual.

Se ven á 0'10 ptes. l'exemplar y á 6 al 100.

Indulgencia Plenaria.—La poden guanyar els Germans durant el present mes visitant l'Esglesia en que está establerta la O. T. en els dies següents:

Dia 2; Els Sants Angels Custodis.—4; S. Francesch, Pare y Fundador de les tres Ordres seráfiques.—5; Commemoració de tots els difunts de l'Ordre Caputxina.—7; Sta. Maria Francisca de les cinch Llagues, Terciaria.—11; Capvuitava del P. S. Francesch.—12; S. Serafi de Montegranario, cf.—13; Sts. Daniel y Companys mrs.—19; S. Pere d'Alcántara, cf.—23; S. Joan de Capistrano, cf.—26; B. Bonaventura de Potenza, cf.—30; B. Angel de Acri, cf.—31; B. Tomás de Florencia, cf.

NOTES.—1.ª Supliquém als Directors de les Ordres Terceres de Catalunya que 'ns comuni quin els seus projectes y obres de caràcter religiós-social pera que 'n poguem donar compte en la FULLA.

2.ª Tots els que desitjin rebre directament la FULLA á manera de suscripció, tindran que abonar per adelantat 1 pta. cada any. Prenentne paquets de 50 ó 100 exemplars els resultarà á 1 y 1'50 respectivament; pero en tal cas, els supliquém se dignin abonar l'import del franqueig.

3.ª Dintre la ciutat pensem repartirla GRATIS tots els mesos com á medi de propaganda catòlica y ab lo fi de promouere l'Ordre Tercera. Per aytal motiu confiém en la religiosa generositat de tots els Germans y Germanes Terciaris y demás que rebdrán la FULLA. Les llimosnes que 's dignin oferir, pera sufragar els gastos, podran entregarles al repartidor de la present, ó bé al P. Director dels Germans.

4.ª Pera tots els encàrrechs, dirigirse al R. P. Vicari del convent de Caputxins, Olot (Gerona).

AB LLICENCIA DEL ORDINARI

L. D. M. F.

